

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

גיליון 15 | נובמבר 2016, מרחשון ה'תשע"ז

עֵמֻוּתִים

ורדה אליעזר ו רובי גורדון ו מורן דייגי ו תמר חלוצי ו ערן טורג'מן
חלי טל שלם ו עין-יה טמיר ו נטלי יצחקי ו חיים ספטי ו נורית צדרבוים

גיליון 15 מתחיל...

אנו שמחים לפרסם את גיליון 15 של ירחון השירה והספרות "מוטיב" בנושא "עמותים".

בגיליון זה תמצאו עשר יצירות על עימותים פנימיים של האדם בתוך עצמו, חיבוטי נפש פנימיים או עימותים חיצוניים של אדם עם סביבתו הקרובה והרחוקה.

הרשו לנו לצטט את שירו של אלירן דיין "הקרב" מתוך הספר "תשעה ירחי מיתה" שיראה אור בקרוב:

הרגו בא והולך
דברי תוכחה קשים
עולים ויורדים.
כמו ברוח סערה
משפלהים שני האחים.

ולא עוד אחים המה בשדה הקרב
שני שנרים גואים
עיניהם בורקות
בשפל נרגשים
ופיהם רושף, קוצף.
זה הקרב העתיק מכלם
שהתפרץ.

עבותות וקשורות האסור והמותר
ובוכיה ומערטלת
בפנה מצייצה ויושבת
ורואה את תזונה
מתפלה בעיניה
וזועקת
ופורצת
וצועקת
אך קולה אינו נשמע
במהומה.

וחי עודי, ואם בכחי הכיתי
כי היית לי לאח קטן
ואותך אהבתי

והאם בז אחי לי?

קריאה מהנה,
אלירן דיין, יאיר בן-חור

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש.

כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות.

העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, רבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון,

ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

חברה / מורן דייגי

החיוך שנמתח על שפתיך
מאבק ברגעי העבר
שעזפו אותי
כהולכת במדבר
ללא מים.

את יודעת מדוע
אינך חברה כבר שנים
ואם יש כך געגוע
נשמי עמק, התהלכי בגנים.

בני תמותה / ערן טורגימן

בקר,
שמים בצבעי אפר
פני עטורות לכן
נצב אני מול האלקים
ומבקש סליחה.

שם, תחת כסא הכבוד,
נעמד מלאך ה'
נושא תפלה אחרונה.

תפלה החורצת
דינם של בני תמותה.

לא מדורת אש / עיזיה טמיר

לא מדורת אש לזהטת מלחכת עץ אני,
לא גץ מעופף,
לא אור מפיצה אני
גם לא חם,
הרמץ כבוי,
אני פסת פחם הרושמת רשמי על גבי רוח,
מגביהה מעופה ואינה מעונתת מלותי,
אני האשה שהיתה לה מדורת אש לזהטת נגין,
היום גחל כבוי,
פסת פחם שחרה,
מבקשת ידה שתרימני,
תבעיר בי שוב את האש ההיא
הכבויה.

שפת העם ושפת הים / נורית צדרכובים

מה קרה. נכנסתם לאמביציה גליתם ערותכם
מהרתם לכסותה בהצגת קלון אחרים חפים מרשע
חרכתם סדרי עולם שעמדו על פרעי גאות הפרבלת
מעברים לעוירים הפך עורכם סומים בחפלת חברים
ולא מצאתם הכדלה בין שפת העם לשפת הים.

זה מה שיש / רובי גורדון

היא כבר הבינה שהוא בוגד בה. יותר מדי חיוכי צהריים היו לו. לפעמים אפילו עד הערב. בבוקר היא החליטה לעקוב אחריו. אבל היא לא ידעה איך עושים את זה. היא יצאה מהבית כשראתה מהחלון שהוא נעלם מעבר לפינת הרחוב, והלכה אחריו בלי לדעת לאן. בדרך התעייפה וישבה על הספסל לנוח. הרגליים שלה כאבו כמו בכל ערב, אפילו שהיה בוקר.

כשהגיעה סוף-סוף לכניסה לקופת החולים הוא בדיוק יצא משם. הפנים שלו אמרו הכול. החיוך הזה, שהתחלף בהפתעה גמורה. כמו ילד שנתפס בקלקלתו.

"הכול בסדר?" שאל.

"איפה היית?"

"כאן, בקופת חולים. מה קרה?"

"אתה כל הזמן בסידורים וקופת חולים. כל בוקר. מה זה?"

"אנחנו בני שמונים וחמש", הוא אמר ברוגע. "זה מה שיש. זה מה שעושים בגילנו."

"יש לך מישהי. אני יודעת שיש. אני יודעת שאתה הולך אליה כל בוקר. מה זה?"

יש לו מישהי. בגיל שמונים וחמש יש לו מישהי, וכל הסידורים וקופת החולים לא יצליחו להסתיר את זה ממנה. וגם הוא יודע את זה.

יש לו מישהי, והיא נפגשת אתו כל בוקר כמעט. והיא צעירה ומחייכת, ותמיד יש לה שמלות יפות, אבל זה לא חשוב. הוא לא מסתכל בשמלות.

הוא מסתכל רק בחיוך הזה הכובש, ועוצם עיניים, ורואה דברים יפים כשהיא מספרת לו סיפורים. סיפורים של יופי ושל אהבה ושל חיים.

"היא מספרת לי סיפורים של אהבה, את מבינה? את מספרת לי כל הזמן

רק על מוות. היא צעירה ומחייכת. היא לא צריכה ממני כלום, ואין לה מה לקחת

מאחד כמוני. רק את החיוך שלי כשאני מתרגש מהסיפורים היא לוקחת. רק את זה."

בערב לא דיברו עוד. בלילה היא לא ישנה. וכשעלה הבוקר היא הלכה.

הרגליים כאבו, הלב כאב יותר. הרגליים לא יכולות לנוח כשבלב יש עוד שאלה גדולה.

וכשהגיעה אל הבית של פגישות הבוקר, אל הבית של המאהב שלה,

פרצה השאלה אליו בבכי.

"למה אתה מספר לי רק על דמעות ומוות? למה אתה לא מספר לי על אהבה?"

"אנחנו בני שמונים וחמש", הוא אמר לה. "זה מה שיש. אנחנו בני שמונים וחמש.

האהבה כבר מתה."

* /נטלי יצחקי

גם אתה מצאת דרכך אלי ואז עצמת את עיניך
ביצד זה היית חסר קץ ואז מת לי פתאם.
שוב, דבר לא יקרה הלילה.
בריוק כשהושטתי אליך את ידי
ראיתי אותך מושך את לבה ממני.
ואני כה צלולה הייתי לפניך
לא ידעתי מה עושים עם השתוקקות.

לו רק הייתה לי בררה, אני אומר לך
ביצד זה היית חסר קץ ואז מת לי פתאם?

קערה תהומית / חלי טל שלם

אני אמרתי צהב,
שחר הוא אמר.
או להפך.
לא זוכרת עכשיו.
לא משנה.
ידעתי: לא צבע גרגירי התות
אלא אנחנו.
פעורה בינינו קערה תהומית.
ויכבר לא נרמה כדי להעלות
את האשר והעשר בכפיות.
אני אותך.
הוא ילך
אשאר להמתיק
ולבלע חתיכות עלבון וגרגיר
צהב או שחר.

אור יצאה עם סיגל לטיול קטן מעבר לחדר התפילות הלבן הסגור. על הצד החיצוני של דלת החדר נגלתה בפניהן הכתובת "פתח לנו שער בעת נעילת שער כי פנה יום". מישוהו מזיז את הזמן בשביליהן המחוקים כמעט לגמרי. צעד אחר צעד, כתמים לבנים על רחוב שאור היום בו חלש מתמיד, בגדיהן מעולם לא נראו זרים יותר על רקע כזה, הן נדמות לרוחות רפאים. חנות אחר חנות סגורה, התריסים האפורים מחליפים פנים עמוס בגדים או ירקות. הן הופתעו. במקומות שבהם אין עוד אמונה, מדוע שומרים על הלכה וחוקים?

ילדים שחורים אחזו בידי הוריהם כבכל יום אחר. אור תהתה: האם הם עושים זאת מתוך הרצון היום-יומי לעבור את היום בשלום או שמא היום השלום נועד לעבור לידי הילדים בלבד? הפנים האלה, העצובות והכועסות תמיד, נדמה שחלפו אותן מהר מדי, פחדו לעצור ולהגחך את עצמן לפנייהן. אפילו הצלילים נעשו כהים יותר. אף לא דבר מן הדברים שהרכיבו את היום הזה אינו אמתי כל זמן שהן מתהלכות בחוץ. "אני רוצה ללכת לאט יותר אבל אולי לא כדאי", שמעה כמו מרחוק את קולה של סיגל, נדמה שקראה אליה מן הצד השני של הרחוב הסגור בפניהן, אך למעשה סיגל הייתה שם ממש לצדה.

בחזית החנויות עמדו כמה בחורים גדולים. חלפה בחורה שנראתה בת גילן, לבושה חולצה לבנה הנמתחת על עצמות בטנה הבולטות החוצה. כמעט כאילו גופה־שלה מאיים להקיא. מספר השנים היה משותף לה ולהן, אך היה ביניהן הפרד תוכני מלא, ממית. לובן חולצתה הפתיע את אור. הטוהר מקרי. יש דברים שאי אפשר לשנות. יש ימים שבהם לא כדאי לנסות?

עברו ליד זקנה יושבת על ספסל. אור קיוותה שהזקנה לא לבדה. תרה אחר מבט הזקנה שנשלח קדימה, והמבט נתפס בידו של ילד שהבריח ציפורים בריצתו, מרים ידיים אל שמים חצי ריקים וחצי שקופים. כל אחד רשאי לבחור לו חצי, לראות דרכו כל שירצה.

הן הגיעו לגן. גן היא מילה ירוקה וצוחקת מדיי לעומת מראה המדשאות דל שמחת הילדים הזה. חיפשה בתוכו את המיוחד ביום הזה בעבור האחרים שסביבה, ציפתה שאולי לסיגל כתמיד תהיה תשובה בין גומותיה. האם יש עוד מישוהו שהאוויר סביבו אוזל מהר מתמיד? אבל סיגל הוסיפה ללכת, הדממה מובילה אותה, ולמרות שאחזו ידיים הטילה אור כבר אז ספק אם תוכלנה להוסיף ולהחזיק במעוז הנחמה הקטנה ביניהן בתום היום הזה.

הן התיישבו על אבנים גדולות שמיקמו את עצמן לפני שנים בכניסה לגן. אור נשכבה ועצמה את עיניה. השמים חיכו לה שם כשפקחה אותן, אדישים וחסרי תשובה, יכולים רק לספוג אליהם תפילות וכאב ולא להעניק. סיגל עוד הייתה לידה. חובת ההענקה עלינו, חשבה, הצבעים משתנים בנו ונזולים מטה־מטה עד למדרכה המלוכלכת שדווקא מקבלת כול ובאלימות מדהימה מתירה להותיר בה סימנים.

אור החסירה נשימה, האיצה בעצמה, התרפקות־הקלה עקב הנחייתה של סיגל לצדה: "בואי נחזור".

פרפר לבן / חיים ספטי

אָדָם כּפּרפּר הַזֶּה אֵינוֹ מוֹצֵא מְבַקְשׁוֹ.
שׁוֹבֵר מְסַלּוּלָיו, שׁוֹבֵר גְּבָהָיו,
מְבִיט בְּחַיֵּיו לְגִלּוֹתָם,
מִכָּה בְּחַיֵּיו לְעוֹרָרָם.

אָדָם בְּרַחוּף לָבָן לְאוֹר הַיּוֹם
שׁוֹאֵל מְבַקְשׁוֹ.

עצה / ורדה אליעזר

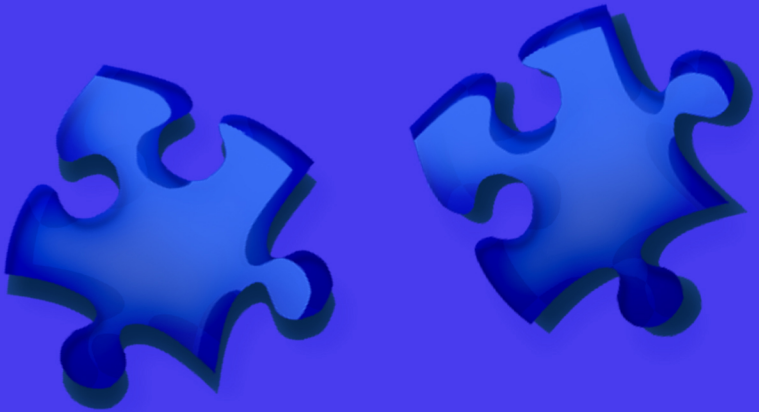
תְּקַשִּׁיבִי, אִמְרָה נִשְׁמָתָה הַעֲזוּבָה,
עֲכָשׁוּ זֶה רַק אֲנִי וְאֵת.
כָּכָר אֵין כָּאֵן אֵף אֶחָד.
אִז אֵל תִּתְּנִי לְכִלּוּם לְמִשְׁךְ לְמִטָּה,
אֵל תְּקַחִי אוֹתֵנוּ בְּכַח אֵלֵי מַעֲמָקִים.
תִּרְאִי, מִתּוֹךְ הַכִּלּוּם עוֹד יְכוּל לְנַבֵּט פֶּרַח,
פְּגָרִים הֵם זָכַל אוֹרְגָנִי לְרַגְבִּים.
תִּרְאִי, מִתּוֹךְ הַכִּלּוּם שׁוֹב יְכוּל לְפָרֵץ כַּח,
הַרוּגִים גַּם מוֹבִילִים לְקֶץ הַמִּלְחָמוֹת.
תְּקַשִּׁיבִי לְדַמְּמָה הַזֹּאת שְׁאוֹתֵנוּ כָּאֵן סוֹבְבָת,
זֶה זְמַן הַחֲשִׁיבָה, לְקוֹט שְׁאָרִיּוֹת יְכִלֵּת,
לֹא זְמַן בְּכִיּוֹת, תְּהִיּוֹת עַל אֵלוֹ.
לְזֶה תְּגִיעַ עֵת בְּזְמַן הַזְכוּרֹנוֹת.

אנו קוראים לכם לקחת חלק גם בגיליון הבא...

גיליון מס' 16 של 'מוטיב' יראה אור בעוד כחודש ונושאו: "פְּרִיצַת דְּרָךְ" – יצירות על פריצת דרך מוחשית ופריצת דרך מטפורית, פריצת דרך אישית, ציבורית, קטנה או גדולה.

אתם כבר מוזמנים לשלוח אלינו את יצירותיכם בנושא זה
לכתובת הדואר האלקטרוני info@motiv-magazine.co.il
נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר – שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.

תודה
אלירן ויאיר

מייסד ועורך: אלירן דין | עורך אחראי: יאיר בן-חור
גרפיקה: אלירן דין

עקבו אחרינו גם בפייסבוק [/motiv.magazine](https://www.facebook.com/motiv.magazine)